

П.А. Зіневич, здоб. ОС «магістр» (ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Харків)

Т.В. Розіт, канд. екон. наук, доц. (ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Харків)

МЕТОДИКА ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

Війна в Україні створила нові, надзвичайно важкі умови для українського бізнесу. У зв'язку зі зруйнованою інфраструктурою, нестабільною економікою та відтоком капіталу, підприємства змушені знаходити нові шляхи забезпечення фінансової стійкості. У таких умовах особливого значення набуває ефективна податкова політика та належна організація обліку податку на прибуток. Сучасні облікові системи повинні забезпечувати точне та своєчасне відображення податкових зобов'язань, що є ключовим для підтримки життєздатності бізнесу та залучення міжнародних партнерів. Водночас інтеграція до європейського економічного простору відкриває можливості для фінансової підтримки та стратегічного партнерства, що є важливим фактором стабільності для української економіки.

З наближенням України до європейських стандартів підприємства стикаються з новими вимогами до організації обліку. Однією з головних вимог є відповідність звітності Міжнародним стандартам фінансової звітності (МСФЗ), які прийняті у більшості країн ЄС. Зокрема, МСФЗ 12 регулює принципи відображення податкових активів і зобов'язань, що виникають через розбіжності між податковим та бухгалтерським обліком. Цей стандарт сприяє більш прозорому та точному відображенню фінансових результатів і підвищує інвестиційну привабливість компаній, які прагнуть відповідати європейським вимогам.

Введення МСФЗ вимагає від підприємств глибоких змін в облікових підходах та принципах складання фінансової звітності. Це означає не тільки перегляд існуючих методик, але й адаптацію до нових підходів відображення відстрочених податкових активів і зобов'язань, що виникають через тимчасові розбіжності між обліковою та податковою базами. На практиці це дозволяє підприємствам планувати податкові зобов'язання більш обґрунтовано та прогнозувати фінансові ресурси, що є важливим під час війни, коли будь-яка помилка може коштувати значних втрат.

Окрім того, впровадження європейських стандартів потребує значних витрат на підготовку персоналу, що здатен ефективно застосовувати нові підходи у фінансовій звітності. Це вимагає від українських компаній інвестицій в освіту та навчання, а також залучення кваліфікованих фахівців, що володіють знаннями та навичками з управління податковим обліком у відповідності до міжнародних стандартів. Особливо це важливо в умовах воєнного стану, коли підприємства не мають часу на помилки чи неефективні процеси.

Автоматизація та використання сучасних інформаційних технологій дозволяють компаніям значно підвищити якість і оперативність облікових процесів. У впровадженні міжнародних стандартів інформаційні системи обліку відіграють вирішальну роль, оскільки вони здатні генерувати звітність згідно з європейськими нормами і швидко адаптуватися до змін у законодавстві. Автоматизація також мінімізує людські помилки, які можуть дорого коштувати під час податкових перевірок. Використання хмарних облікових платформ, що дозволяють зберігати дані на віддалених серверах, особливо важливе в умовах війни, оскільки надає доступ до фінансових даних з будь-якої точки та забезпечує їх безпеку.

Крім того, автоматизація значно спрощує процес підготовки та подання звітності для податкових органів, що особливо важливо в умовах військових дій, коли ресурси та час є обмеженими. Використання автоматизованих рішень дозволяє підприємствам ефективніше контролювати податкові зобов'язання та уникати додаткових витрат, пов'язаних із виправленням помилок. Це сприяє стабільності та передбачуваності фінансових результатів, що є ключовим фактором для залучення інвесторів у складний для країни період.

В умовах війни забезпечення стабільного податкового контролю є необхідною умовою для підтримки національної економіки. Податковий контроль дозволяє державі відстежувати надходження до бюджету, які є життєво необхідними для фінансування оборонних і соціальних програм. У цих умовах автоматизовані системи, такі як контроль за ПДВ та міжнародні системи обміну податковою інформацією, стають важливими інструментами у виявленні потенційних порушень та мінімізації податкових зловживань. Це дозволяє державі підтримувати стабільність у податковій сфері та забезпечувати прозорість бізнес-операцій навіть у кризовий період.

Важливу роль у забезпеченні прозорості також відіграє налагоджений аудит податкової звітності підприємств, що дозволяє вчасно виявляти недоліки і коригувати податкові дані. Підприємства, що прагнуть підтримувати високий рівень відповідності стандартам звітності, можуть розраховувати на додаткові переваги у вигляді довіри інвесторів та спрощеної взаємодії з податковими органами. Це також забезпечує можливість підприємствам своєчасно і безпечно адаптуватися до умов, що постійно змінюються.

Таким чином, процес адаптації податкового обліку та контролю до європейських стандартів є складним, але вкрай необхідним кроком для українських підприємств. Це дозволяє не лише підвищити рівень довіри до українського бізнесу, але й забезпечує його конкурентоспроможність у міжнародному масштабі. Підприємства, що готові інвестувати у відповідність міжнародним стандартам, отримують доступ до більш широких можливостей фінансування та співпраці з європейськими партнерами. Завдяки дотриманню стандартів МСФЗ та підвищенню прозорості облікових даних українські компанії стають надійними партнерами для інвесторів, що допомагає залучати капітал у країну, що перебуває в стані війни.

Загалом, процес інтеграції до європейських стандартів у сфері податкового обліку та контролю сприяє сталому розвитку економіки України та

зміцненню національної економічної безпеки. Автоматизація облікових процесів та підвищення кваліфікації кадрів дозволяють підприємствам адаптуватися до нових умов і відповідати зростаючим вимогам міжнародного ринку. Перспективи розвитку податкової системи України полягають у її гармонізації з європейськими практиками, що дозволить українським підприємствам конкурувати на європейському ринку та залучати додаткові інвестиції.

Успішне впровадження міжнародних стандартів та прозорого податкового контролю надасть можливість підприємствам не тільки забезпечувати власну стабільність, але й сприяти економічній стійкості країни. Це є критично важливим завданням для України в умовах війни, адже підтримка національного бізнесу та залучення іноземного капіталу є основою для відновлення економіки та післявоєнної відбудови. Підприємства, що вже сьогодні адаптуються до вимог європейських стандартів, створюють умови для сталого зростання і майбутнього процвітання країни.

Інформаційні джерела

1. European Commission // Ukraine: EU report notes important steps taken in the implementation of the reform agenda. URL : https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_4706 (дата звернення: 26.10.2024).
2. Малишкін О. Податок на прибуток: генезис облікового забезпечення // *Бухгалтерський облік і аудит* 2017. №9 С. 5-17.
3. Міжнародний стандарт фінансової звітності 12 (МСФЗ 12). Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання: (Редакція станом на 01.01.2013) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_067#Text (дата звернення: 26.10.2024).
4. Податковий Кодекс України від (Редакція станом на 01.10.2024) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

УДК 657.1:336.71

М.Г. Кіор, здоб. ОС «магістр» (ОДАУ, Одеса)

А.Ю. Дончук, здоб. ОС «магістр» (ОДАУ, Одеса)

Н.А. Гребейникова, викл. (ОДАУ, Одеса)

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Найбільш актуальним для власників агробізнесу є забезпечення раціонального використання власних та позикових ресурсів для створення ринкової вартості, що спроможна здійснити покриття різного роду витрат, дотримати необхідного рівня доходів на умовах, що не будуть надто ризиковими для вкладників капіталу. Максимізації прибутку агровиробників,